

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi
és Gyermekjóléti Intézmény

SZAKMAI PROGRAM

Családok Átmeneti Otthona

2019.

Intézmény neve:	Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Családok Átmeneti Otthona
Az intézmény székhelye:	3530 Miskolc, Arany János u. 37.
Az intézmény telephelye:	3515 Miskolc, Egyetem u. 1.
Az intézmény ellátási területe:	Miskolc város közigazgatási területe
Ellátásra jogosult:	átmeneti gondozása keretein belül ellátható szülő (édesanya) és gyermeke
Az átmeneti gondozás idő - ellátás időtartama:	az alapul szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart. Az elhelyezés hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható.
Engedélyezett férőhelyszám:	40 fő.

Általános bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a szociális biztonság megteremtése, megőrzése, valamint a gyermekek érdekeinek védelme érdekében, meghatározza az állam és az önkormányzatok által biztosított egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a működésük alapvető szabályait, ellátásra való jogosultság feltételeit és érvényesítésük garanciáit.

Mindkét törvény kimondja, hogy a szociális, család- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint kisebb közösségeknek a tagjaiért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-től a szociális-, gyermekjóléti-, gyermekvédelmi feladatokat, valamint az egészségügyi alapellátások körébe tartozó védőnői és iskola-egészségügyi ellátást egy integrált – saját fenntartásban működő – intézmény keretei között biztosította.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének IX-262/3443/2012.sz. határozata értelmében az önkormányzat fenntartásában működő intézmények a Miskolci Családsegítő Központba olvadtak be, és a jogutód intézmény neve 2013. január 1-től Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ elnevezésre változott.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének VI-144/4981/2013.sz. határozatának 4. pontja alapján a Közgyűlés hozzájárult a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartói feladatainak a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás részére történő átadásához.

2013. július 1-től a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ fenntartója a Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás. A Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 11/2013. (XI.27.) sz. Társulási Tanácsi határozatával – figyelemmel a 2012. évi CXCVII. törvény rendelkezéseire – döntött az intézmény feladatellátásnak módosításairól, továbbá jóváhagyta Sajóörös Község önkormányzatának csatlakozását, illetőleg Sajópetri Község Önkormányzatának kilépését, ezzel együtt az ellátott feladatok területi módosítását. A Társulási Tanács jóváhagyta a GYÁO-CSÁO feladatellátásának területi módosítását (a feladatellátás 2014. 01.01-től kiterjed a Társulás településeire.)

2016. május 1. napjától az egészségügyi alapellátás feladatait a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított Miskolci Egészségfejlesztési Intézet vette át, melyet a MESZEGYI fenntartója 9/2016. (III.21.) sz. Társulási Tanácsi határozatával hagyott jóvá.

2018. január 1-től az intézmény fenntartója Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 118/2018 (XI.15.) számú határozata alapján Miskolc Megyei jogú Város Önkormányzata Őszi Napsugár Otthont, mint költségvetési szervet 2018.12.31. napjával az államháztartásról szóló 2011.CXC. törvény 11. § (3) bekezdése alapján – egyesítéssel, melynek módja beolvadás – jogutódlással megszüntette. A megszüntetésre kerülő Őszi Napsugár Otthon jogutódja 2019. január 1. napjától a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (továbbiakban: MESZEGYI).

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontok mentén – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek (igazgatóságok) kerültek létrehozásra, melyek között egyértelműen elkülönülnek az alap és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő – ezáltal eltérő szakmai kompetenciákat igénylő – feladatok.

Az integrált intézmény szakmai feladatellátását az igazgató irányításával 4 szakmai igazgatóság (Család- és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága, Gyermekek Napközbeni Ellátása - Bölcsődei Igazgatóság, Szociális Szakosított Ellátások Igazgatósága és a Célcsoport Specifikus Szociális Ellátások Igazgatósága) és a munkájukat segítő Stratégiai csoport biztosítja.

Az intézmény szakmai munkáját támogató és kiegészítő szervezeti egységek: Gazdasági Igazgatóság, és a Humánpolitikai csoport.

A négy szakterületi igazgatóság alá rendeződnek az Szt. és a Gyvt. által ellátandó alap- és szakosított ellátások.

A stratégiai igazgatóság koordinál, illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések – pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.)

A gazdasági igazgatóságon kap helyet valamennyi támogató funkció (gazdasági adminisztráció, pénzügy-, számvitel, beszerzés, műszak-szállítás, technikai kiegészítő feladatok ellátása, stb.).

Az intézmény működését meghatározó fontosabb jogszabályok, rendeletek

Az intézmény kiemelt feladata a szolgáltatást úgy nyújtani az ellátottak részére, hogy az megfeleljen az intézményi működést szakmailag is érintő szabályozásoknak, így:

- jelen szakmai programnak,
- az alapító okiratnak,
- a szervezeti és működési szabályzatnak,
- a házirendnek, valamint
- a jogszabályban meghatározott szakmai szempontoknak, az ott meghatározott feladat ellátási követelményeknek.

A szolgáltatás feladata, hogy az intézmény alapdokumentumában (alapító okiratában) meghatározott idők otthona ellátást biztosítsa az ellátottak részére.

Jogszabályi háttér

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (továbbiakban: Kjt.)
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről (továbbiakban: MT)
- 2013. évi V. törvény a polgári törvénykönyvről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz szükséges felhasználható bizonyítékokhoz.
- 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 351/2017. (XI. 23.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról

I. A szolgáltatás célja

Az alapellátás célja, hogy:

- hozzájáruljon a gyermek testi, lelki, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez
- segíteni és támogatni azokat a családokat, gyermekeket és felnőtteket, akik nem képesek arra, hogy megvédjék magukat a fizikai és érzelmi bántalmazásoktól, és akik nem képesek önmaguktól eredményesen funkcionálni és hozzájutni a különböző juttatásokhoz, biztosítani a családot a helyettesítő környezetet a gyermekek és felnőttek számára, közreműködni a családok felvilágosításában, foglalkoztatásában és oktatásában

- elősegítse a gyermekek családban történő nevelését
- a családot alkalmassá kell tenni arra, hogy a gyermeket fel tudja nevelni.
- hozzájáruljon veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez
- a szülők és gyermekeik közötti kapcsolat, kötődés erősítése annak érdekében, hogy akarják és tudják is megoldani segítséggel a krízishelyzetüket
- a család összetartásának erősítése a válsághelyzet, krízishelyzet megoldása érdekében
- segítséget nyújtson a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez
- minden gyermeknek joga van arra, hogy családban nőjön fel

Kiemelt cél: a szülők és gyermekek egyben tartása.

I.1. A szakmai munka bemutatása, létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek

Az Átmeneti Otthon teljes körű, komplex családgondozási tevékenységet folytat. Figyelembe veszi az egyén és a család szükségleteit, mozgósítható erőforrásait. Feltérképezi a támogató háttérrel és a család kapcsolatrendszerét.

A családgondozási folyamat szakaszai:

1. Beilleszkedési és felmérési szakasz

- A család beilleszkedésének elősegítése
- Személyiségük megismerése
- Szociális helyzetfelmérés
- Krízis feldolgozás
- Személyiség-feltárás
- Együttműködési formákban, tartalmakban való megegyezés.

2. Felmérési szakasz

Családgondozási terv készítése, melynek célja:

- A szülő és gyermeki kapcsolat érzelmi megalapozása
- A szülő felkészítése a helyes életvezetésre
- A családi erőforrások aktivizálása
- Probléma-megoldási és konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése
- Szülő szerep erősítése
- Önismeret fejlesztése
- Viselkedési módosítások
- Családtervezési, fejlődés-lélektani és gyermeklélektani ismeretek nyújtása
- Önálló életre való felkészítés
- A mindennapi élet területein adódó feladatok meghatározása, kezelése
- Gyermeknevelési kérdések tisztázása.

3. Reszocializációs időszak

Célja:

- A családi kapcsolatrendszerbe való visszailleszkedés
- Életcélok és perspektívák megfogalmazása.

Feladatai:

- Családi életvezetési minták felismertetése

- Konfliktushelyzetek, megoldási készségek javítása
- A szülő és gyermekei háttérében lévő család felkutatása, a hiányzó kapcsolatok kiépítése
- A meglévő kapcsolatok erősítése
- Családgondozás: életvezetési tanácsok, tervek készítése, megvalósításának elősegítése, gyermekgondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok, gondozási, nevelési elvek kidolgozása
- A családnak az önálló életbe való visszavezetése
- A családgondozás egyéni esetkezelés formájában történik, melyben a család saját erőforrásait és kapacitását aktivizáljuk.

II.2. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A Gyvt. 17. §-ának (3) bekezdése együttműködésre készíti az illetékes intézményeket a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Az átmeneti gondozás egyik alapelve, hogy a megoldás kulcsa nem egy személy kezében van, hanem mindazokban, akik érintettek egy adott esetben. Annak érdekében, hogy hatékonyan működjön az átmeneti gondozás, nélkülözhetetlen az együttműködés.

II.2.1. Az együttműködés formái

a) Team-megbeszélés

A team-megbeszélés az intézményen belül szervezett rendszeres megbeszélés, amit a szakmai vezető tart. A résztvevők kizárólag az otthon munkatársai.

Tematikája:

- Az aktuális feladatok meghatározása
- Az aktuális napi ügyek megbeszélése
- Az új, gondozásba vett gyermekekről, illetve családokról való tájékoztatás
- Az elkövetkezendő műszakbeosztás meghatározása
- Az intézmény életét meghatározó témák megbeszélése
- A távlati programok beosztása
- Ötletbörze
- Kötetlen beszélgetés

b) Esetmegbeszélés

Az intézményen belül a team tagjai tájékoztatják egymást a család aktuális helyzetéről.

Tematikája:

- A gyermekekkel kapcsolatok információátadás
- Az egyes gyermekek helyzetének definiálása
- Közös gondolkodás
- A gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok meghatározása és a felelősök kijelölése
- A gyermekek iskolai ügyeinek, a család problémáinak, a gyermek és a szülő teendőinek megbeszélése.

c) Esetkonferencia az otthonon kívüli munkatársakkal

Résztvevői a gyermekkel kapcsolatban lévő egyéb intézmények szakemberei, úgymint a család – és gyermekjóléti szolgálat családsegítő munkatársa, oktatási intézmény pedagógusa, a jelzőrendszer egyéb érintett tagjai. Célja az erőforrások feltérképezése, a hatékony családgondozás megtervezése.

A Családok Átmeneti Otthona fontosnak tartja az ellátási területen a minél magasabb férőhely-kihasználtság elérése érdekében a széleskörű folyamatos felvilágosító propagandamunkát. Ennek érdekében a következő lépéseket tesszük:

- napi telefonos kapcsolat a család – és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőjével
- havonta személyes kapcsolattartás a család – és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőjével
- Miskolc Megyei Jogú Város alap és középfokú oktatási intézményeinek, gyermekjóléti-gyermekvédelmi társintézményeinknek a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatásairól nyújtott információk, szórólapok terjesztése

II.2.2. Az intézmény kapcsolatrendszere

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint fenntartó

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Lakosságügyi Főosztály Szociális és Köznevelési Osztály

Hatóságok

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei és Miskolc Városi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály (bűnmegelőzési tevékenység, ifjúságvédelem)
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Népegészségügyi Főosztály (egészségügyi és higiénés ellenőrző szerv)

Városi, megyei intézmények

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet
- Család- és gyermekjóléti Szolgálat
- Család- és gyermekjóléti Központ
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, szakrendelések, háziorvosi rendelők, védőnői szolgálat.

Oktatási-nevelési intézmények

- a városban működő köznevelési intézmények
- városi közművelődési intézmények

Városban működő egyéb-, átmeneti gondozást biztosító intézmények

- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Gyermek Átmeneti Otthona
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona
- Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaház

Egyházak, egyházi szervezetek

- Római katolikus Egyház
- Református Egyház
- Baptista Szeretetszolgálat

II. Az ellátandó célcsoport megnevezése és jellemzői

II.1. Az ellátandó célcsoport megnevezése

Krizishelyzetbe került, otthontalanná vált, vagy bántalmazott miskolci illetőségű családok (anya és gyermeke).

- az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált anya és gyermeke,
- a védelmet kereső anya és gyermeke
- a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anya
- a szülészetéről kikerülő anya és gyermeke.

A MESZEGYI Családok Átmeneti Otthona Alapító okiratában alaptevékenységi feladatként felvállalta a családok átmeneti elhelyezését. A Családok Átmeneti Otthona alapellátás keretein belül fogadja a krízis helyzetbe került, otthontalanná vált vagy bántalmazott miskolci illetőségű családokat (anya és gyermeke).

II.2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Vannak olyan személyek, családok, akik egyedül nem elég erősek ahhoz, hogy megbirkózzanak az élet nehézségeivel. Ez vagy abból származik, hogy nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy megoldják problémáikat, vagy abból, hogy nincsen mögöttük megfelelő támogató háttér.

Nem rendelkeznek elegendő információval ahhoz, hogy problémáik megoldásához milyen segítséget kaphatnak, hova fordulhatnak tanácsért. Lelki problémáik, kapcsolati problémáik vannak, életüket nem tudják eredményesen megszervezni, nem tudnak eljárni saját ügyeikben. Kiszolgáltatott emberek, akik életük történései miatt perifériára kerültek, kilátástalan jelen és jövőképpel rendelkeznek.

A szűkebb környezet, amelytől segítséget kaphatnak, hiányzik: nem akar, vagy nem tud segíteni, esetleg maga is funkciózavarral küszködik. Rokoni, baráti kapcsolatai nincsenek, vagy nem vehetők igénybe. Az egyén, a család segítség nélkül magára marad, kapcsolatai leépülnek. Ebben a végső esetben van szükségük arra, hogy külső segítség felé forduljanak.

Az ellátottaink, gondozottaink olyan családok, anyák és gyermekeik, akik problémájukat külső segítség nélkül megoldani nem képesek. A családok nincsenek birtokában azon erőforrásoknak (anyagi, szellemi, mentális), amelyekkel az életben fellépő váratlan, kedvezőtlen események kivédésére alkalmassá tennék. Ebből adódóan támaszra, segítségre szorulnak.

Gondozotti célcsoportunk másik részét a bántalmazott anyák és gyermekeik képezik.

Olyan anyák és gyerekek, akik több éve fennálló agresszív, elhanyagoló, erőszakos kapcsolatból menekülnek egy nyugodtabb, félelem nélküli élet felé.

Az önkormányzati törvény, valamint a szociális és gyermekvédelmi törvény alapján jogot formálnak ahhoz, hogy a felnőttek, a gyermekek és családjaik:

- megfelelő és alkalmas tanácsokat, törődést és támogatást kapjanak ahhoz, hogy az életüket eredményesen éljék
- tanácsot és támogatást kapjanak ahhoz, hogy ne legyenek bántalmazva, és érdekeiket képviselni tudják,
- kapjanak megfelelő ételt, ruházatot és fedelelet,
- kapjanak olyan jól megtervezett szolgáltatásokat, amelyek erősítik a családot és a családi életet,

- kapjanak szolgáltatásokat, amelyek megelőzik a család összeomlását,
- kapjanak segítséget ahhoz, hogy a szétszakadt család újra egyesülhessen, amilyen gyorsan csak lehetséges,
- kapjanak segítséget ahhoz, hogy ne legyen fizikai bántalmazás és antihumánus viselkedés a családokban,
- kapjanak olyan szolgáltatásokat, amelyek fejlesztik egyéni felelősségüket és önérzetüket.

III. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, gondozási nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja

III.1. A szolgáltatás feladatai

Az otthontalanná vált szülő kérésére a Családok Átmeneti Otthona:

- biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti további ellátást
- az ellátottak, gondozottak környezetének higiénikus kialakítása
- segítséget nyújt a szülőnek a gyermek teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez
- segítségnyújtás az ellátottak, gondozottak helyes életvitelének kialakításában
- otthont nyújtó, szükség szerint teljes körű ellátást biztosít a válsághelyzetbe jutott szülő és gyermeke(i) számára:
  - A szülők számára napi háromszori étkezést biztosítunk (kismamák részére napi ötszöri étkezés).
  - A gyermekek számára naponta ötszöri étkezés az egészséges táplálkozásnak megfelelően (szükség esetén diéta), főzési lehetőség biztosítása.
  - Szükség szerinti ruházat biztosítása, tisztítása, esetenként beszerzése, cseréje.
  - A szükséges textíliával történő ellátás biztosítása.
  - Az életkornak megfelelő személyi higiéné, a tisztálkodás, a testápolás feltételeinek biztosítása.
  - Elsősegélyhez szükséges felszerelések biztosítása.
- Közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében
- Az ellátottakkal, gondozottakkal és családtagjaival segítő kapcsolat kialakítása.
- Információszerzés és ~nyújtás a család helyzetének javítása érdekében a jogszabályok betartásával a törvényességet közvetítve.
- A család összetartásának erősítése a „válsághelyzet”, „krízishelyzet” megoldása érdekében.
- Segítségnyújtás a krízis – és vészhelyzetek megoldásához.
- Segítségnyújtás a szociális helyzet megoldásához.
- Gondoskodik a szülő és gyermekei szabadidejének hasznos eltöltéséről, az egészséges életmód szempontjainak figyelembe vételével (kulturálódás, sport)
- Segítségnyújtás az egészségesebb életvitel, az egészségi állapot megőrzéshez.
- Segítségnyújtás és aktív részvétel a szabadidős, a rehabilitációs és egyéb programokban.
- A speciális ellátásra szoruló szülő és gyermeke számára a gyógyuláshoz, rehabilitációhoz, terápiához szükséges eszközöket lehetőségekhez mérten biztosítja
- Biztosítja a gyermekek iskolai oktatását az eredeti oktatási-nevelési intézményben lehetőleg iskolaváltás nélkül
- Családgondozást, pszichológiai segítséget, jogi tanácsadást, szociális és mentálhigiénés munkát biztosít:

- az önálló életvezetésre történő felkészítés
- a szülő-gyermek kapcsolat erősítése
- a megfelelő gyermeknevelési minták átadása céljából:
- Közreműködés az ellátottak, gondozottak és családja harmonikus kapcsolatának kialakításában.
- A szülők iránti bizalom és a felelősségérzet hangsúlyozása, növelése.
- A szülők gyermekeikkel szembeni felelősségérzetének növelése.
- A védelmet kereső szülő és gyermekei számára:
  - kríziskezelést
  - családi konzultációt
- A szociális krízis miatt bekerülő anya és gyermeke(i) számára:
  - a szociális háttér megteremtésének segítése
  - a szociális ellátásokhoz jutás segítése

III.2. A gyakorlati munkát támogató alapfogalmak, alapelvek, módszerek

A problémamegoldás alapelvei, alapfogalmai:

- szabad akarat
- képessé tevés
- erővel való felruházás
- ambivalencia
- hálózatépítés
- források fejlesztése, mobilizálása
- nagyhatalom, kis hatalom, semmi hatalom
- empátia
- ösztönző és visszahúzó erők
- áldozat okolása
- határvillongások
- formális, informális szervezetek
- megfigyelhetőségi fok, rejtőzködés fok

Szemlélet, eszközrendszer

- előítélet-mentes, feltétel nélküli, „elfogadó, megengedő”, szemléletmód
- empátia, beleérző képesség
- megértés, együttérzés, szolidaritás
- problémaérzékenység, problémamegoldó képesség
- segítség, támogatás, nagylemezűség, támogatók, szövetségesek keresése
- felvilágosítás, információnyújtás, mintaadás
- tisztelet, korrektség, udvariasság
- őszinteség, bizalom, nyíltság
- biztonság
- változtatni akarás, kompromisszumkészség
- egyetértés, megállapodás, feladatmegosztás, együttműködés
- hitelesség, következetesség
- felelősségérzetet, kötelesség-feladattudat
- elkötelezettség
- nagyfokú humánus, tolerancia ember és gyermekszertet

Humanisztikus szemlélet, gondolkodás, alkalmazott pedagógiai cselekvéssor

- A gyermekekhez és felnőttekhez viszonyuló kontaktus dominanciája a személyiségközpontúság.
- A gyermek és a felnőtt környezete változó, ezért csak a környezetével együtt, abba beágyazottan szemlélhető, kezelhető helyzete, viselkedéskultúrája.
- Szociális hatásrendszer alkalmazása a gyermekek és a felnőttek személyiségjegyeinek pozitív kibontakoztatásában. A gyermek és a felnőtt megközelítése a mentálhigiéné eszközeinek felhasználásával.
- Az önbecsülésre és a másik felnőtt illetve gyermek értékeinek megbecsülésére alapozott nevelés, az ön és másik emberbe, gyermekbe vetett hit erősítése.
- A humanista szemléletmód, a megengedő attitűd, az empátia, mely feltételezi a kommunikációs nyitottságot és az együttműködés szemléletét.
- A pozitív légkör kialakulásának segítése, melyben a gyermek és a felnőtt fontosnak, kiegyensúlyozottnak, értékesnek és relatíve boldognak érzi magát.
- A felelősségérzet fontosságának fókuszálása a nevelésben, az önmagáért és másokért felelős személyiség (gyermek és felnőtt) modelljének erősítése.
- A személyiség egyszeri és megismételhetetlenségének hangsúlyozása mellett a fejlődés akadályainak, zavarainak együttműködő elhárítása egyénenként, pozitív pedagógiai eszközökkel.

Kisközösségi, individuális nevelésben

- A személyiségjegyek teljes körű feltárása, megismerése családi háttérrel együtt, anamnézis ismerete.
- Személyiségfejlesztés a nevelőmunkában a pozitív erőpontok felhasználásával, egyéni fejlesztő nevelési tervek kidolgozásával.
- A fejlesztési tervek kidolgozása a felnőttel, illetve a gyermekkel közösen, a cél meghatározásától a cselekvés meghatározásáig, feladatokra bontásáig.
- Az egyéniség, a személyiség pozitív motivációs programjának elkészítése eredmény és sikerorientált módon.
- A családcentrikus szocializáció szemlélet erősítése.

A személyiség fejlesztés gyakorlati teendői

- a kontaktusteremtő erő és a megtartó képesség realizálása
- alapvető szükségletek és vágyak azonnali kielégítésének időbeni reális halasztása
- a tanuláshoz és a munkavégzéshez szükséges helyes viszonyulás kialakítása
- a pszichés és fizikai teherbíró képesség kialakítása
- az önismeret, önbecsülés tréningek által történő erősítése, a felelősségtudat kialakítása, fejlesztése, a feszültségmegoldás és levezetés helyes mentális eszközeinek megválasztása.

Ennek érdekében

- cselekvés orientált személyiségfejlesztés
- a cselekvés színtereinek biztosítása az „Otthonon” kívül és belül
- az értékteremtő munka és szellemiség az innovatív gondolkodásmód fejlesztése
- a helyes gazdálkodó, takarékos szemlélet és vállalkozó szellemű magatartás modellezése
- az önálló, önkiszolgáló munkavégzés öröme, a helyes munkamegosztás sikerélményének és kötelességének hangsúlyozása.

Szakmai, szemléletbeli változások területei

- heti team-megbeszélések
- esetanalízisek
- belső és külső kapcsolatrendszerek kialakítása és működtetése
- a gyermekek és felnőttek jogainak biztosítása a Gyermeki Jogok és az emberi Jogok deklarációi alapján.

Együttműködési szerződés tartalma

- a szülő gyermekeivel kapcsolatos kötelezettségei,
- az Otthon és környezete elvárásait, feladatait,
- saját maga személyiségfejlődésével és krízishelyzetének megoldásával kapcsolatos feladatok.

Módszerek

- A szülő segítése gyermekei gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében.
- A szülő tájékoztatása az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségeiről.
- Segítségnyújtás a szülőnek hivatalos intézésében.
- Közreműködés a különféle támogatások, ellátások igénylésében, a kérelmek előterjesztésében.
- Segítségnyújtás a szülőnek a támogatás célszerű felhasználására
- A krízishelyzet megoldása érdekében segítségnyújtás albérlet és munkahely kereséséhez, lakáspályázatok megírásához, átképzések, iskolarendszerű képzések megszervezéséhez.
- A szülő támogatása az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük helyes irányú fejlődésében.
- A szülő tájékoztatása mindazokról a jogokról, támogatásokról, ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a testi, lelki egészség biztosításával, a családban történő nevelkedés elősegítésével.
- A szülők személyiségének megismerése, fejlesztése. Fejlesztési program, fejlesztési terv készítése.

Családterápia a családi konfliktusok megoldása érdekében.

III.3. A Családok Átmeneti Otthonában biztosított ellátások, szolgáltatások

- tanácsadás a támogatási lehetőségekről
- segítségnyújtás:
  - hivatalos ügyek intézéséhez
  - szálláshely, albérletkereséséhez
  - családi kapcsolatrendszer felkutatásához, kiépítéséhez
- családsegítés
- családterápia
- családgondozás
- személyiségfejlesztő tréningek
- pszichológiai kezelés
- egyéni és csoportterápia
- a szabadidő tartalmas eltöltése
- sürgősségi egészségügyi orvosi ellátásokhoz.

A lakhatásért és egyéb szolgáltatásokért nem, csupán az étkezésért kell a szülőnek személyi térítési díjat fizetni az intézmény részére.

III.4. Biztosított szolgáltatások formái

➤ Családgondozás

Egyéni esetkezelés formájában a kliens igényeinek, szükségleteinek figyelembevételével családgondozó bevonásával történik.

➤ Gondozás

Egyéni és csoportos formában történik. A mindennapi élet színterein adódó feladatkörök elsajátítását jeleneti szakgondozó/gondozó bevonásával.

➤ Mentálhigiénés foglalkozás

Egyéni és csoportos formában az Otthonban dolgozó pszichológiai tanácsadó közreműködésével.

III.5. A Családok Átmeneti Otthonának nevelés filozófiája és nevelési elve

- Az elhelyezettek, gondozottak fizikai szükségleteinek maradéktalan kielégítése
- Az érzelmi fejlődés biztosítása, egymás megbecsülése, tisztelete
- Kommunikációs nevelés, tárgyi tudás fejlesztése
- A beutaltak életkorának megfelelő kultúra és viselkedési normák átadása
- Az alapvető emberi erkölcsi normák és értékrend alakítása
- Gyermekközpontú, családi nevelésben
- A társas kapcsolatok, életviteli stratégiák megszerzése
- Énkép tudatos fejlesztése, motivációk, pszichoszexuális identitás kialakulása
- Személyiségfejlesztés-egyéni bánásmód, korrekciós nevelés elve
- Nyitottság elve, demokratizmus elve.

IV. Az ellátás igénybevételének módja, az elhelyezés megszüntetése

IV.1. Az átmeneti ellátás igénybevételének módja

Az igénybevétel önkéntes alapon a szülő kérésére történik.

A kérelem a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályánál, vagy a Családok Átmeneti Otthona intézményvezetőjénél/szakmai vezetőjénél terjeszthető elő.

A kérelmezőt a kérelem benyújtásakor tájékoztatni kell:

- az ellátás feltételeiről
- az ellátás várható időtartamáról
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az Otthon Házi rendjéről, napirendjéről
- a fizetendő térítési díjról.

A tájékoztatás tudomásul vételéről az ellátásra jogosult és a törvényes képviselője nyilatkozni köteles.

Az ellátás igénybevételéről, a befogadásról az Otthont a Gyvt-nek megfelelően értesítési kötelezettség terheli.

Az ellátást nyújtó intézmény, vagyis az Otthon intézményvezetője/szakmai vezetője gondoskodik a jogosult elhelyezéséről és vele Megállapodást köt.

IV.2. Az ellátás megszűnésének esetei, módja

Az alapellátást meg kell szüntetni:

- ha a szülő kéri
- ha a szülő, vagy a gyermek súlyos magatartási problémái miatt az intézmény az ellátás megszüntetését javasolja
- ha az elhelyezés, ellátás alapjául szolgáló ok már nem áll fenn.

Az alapellátás megszűnik: ha az elhelyezés időtartama letelt.

IV.3. Térítési díj

A térítési díj meghatározása a hatályos és érvényben lévő jogszabályok, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, szociális szolgáltatásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról, valamint a köznevelési intézmények étkeztetéséért fizetendő térítési díjakról szóló 26/2018. (XII.17.) önkormányzati rendelete alapján történik.

V. A gondozottak jogainak védelme, a személyes gondoskodást végzők jogvédelme és szakmai felkészültségük biztosítása

V.1. Érdekképviselői fórum

Az érdekképviselői fórum szavazati jogú választott tagjai:

- bentlakó gyermekek képviselői,
- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviselői fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei kormányhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviselői fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény igazgatójánál, vagy az érdekképviselői fórumánál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén.

Az intézmény igazgatója, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

V.2. Továbbképzés

A törvényi előírásoknak megfelelően a továbbképzéseken, tanfolyamokon, konferenciákon való részvétel folyamatossága kiemelkedő feladat.

V.3. Dolgozók szupervíziója

Célja: A munkatársak és gondozottak egymás közötti kapcsolat-minőségének javítása a nevelők szakmai személyiségének fejlesztésén keresztül. Vezeti: Szakképzett szupervízor.

A szupervíziós tanulás célja a szakmai problémák és elakadások reflektív feldolgozásán keresztül a szakmai hatékonyság fejlesztése. A munkatársak munkájában felmerülő problémák nagyon igénybe veszik a dolgozók problémamegoldó-képességét. A nevelt gyerekek folyamatosan jelenlevő gondjai erős pszichés megterhelést jelentenek. Ugyanakkor a gondozott gyerekek élethelyzetéből adódó érzékenységük és a megfelelő körülmények biztosítása miatt folyamatos magas szintű munkát várnak el a nevelőktől. A pszichés megterhelés kezelésére és a problémamegoldó készség fejlesztésére alkalmaznánk a korábbi tapasztalatok reflektív feldolgozását. A feldolgozandó problémák lehetnek: a nevelő munka szervezeti háttere, a nevelők szakmai identitása, sajátos szakmai problémák, mint szakképesítés problémás gyerekek nevelése devianciák, drogok kezelése, normaszegő gyerekeknél a normák kialakítása, kommunikáció az agresszív gyerekekkel, együttműködés a neveltekkel és a kollegákkal.

V.4. Kapcsolatfejlesztés, csapatépítés

A csapatépítés egy tudatosan kialakított tréninghelyzetben való közös együttműködés fejlesztést jelent. Bizonyos gyakorlatokat, amelyek lehetnek kritikus szituációk, vagy éppen az együttműködést fejlesztő helyzetek a teljes munkatársi csoportnak közösen kell elvégeznie. A gyakorlatok után a megbeszélések során a tréner, moderátor segítségével elemezik és megértik a saját működésüket.

A csapatépítés célja, hogy a munkatársak közösségként erősödjenek, a kritikus és nehéz helyzetekben is képesek legyenek konstruktív és egymást támogató módon működni. Kiemelten fontos cél a dolgozóknál tudatosítani a közös szakmai célt, a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésének és növekedésének a segítségét.

VI. Tárgyi feltételek

A Családok Átmeneti Otthona a Miskolci Egyetem és Tapolca között, zöld övezetben, jó levegőjű, kirándulásra, sétára, kikapcsolódásra alkalmas helyen található, a városközponttól 5 km-re, jó infrastruktúrában, közvetlen helyi buszjáráttal rendelkezik.

A lakóotthon 40 fő befogadására alkalmas.

Az Otthonban 15 lakószoba (2-3-4 ágyas), 4 fürdőszoba, 4 WC előtérrel, kézmosóval, 4 konyha étkezővel, 1 tálaló konyha, 2 nappali, 2 folyosó, 1 ügyeleti szoba áll a gondozottak rendelkezésére.

A családok részére külön lakószobát biztosítunk, kivéve a válsághelyzetben lévő várandós anyát, vagy a krízishelyzetbe került 1 gyermekes anyák esetében.

Az egyre jobban humanizált, egyéni életteré alakított környezet biztosítja az anyák és gyermekek egyéni tevékenységét, biztonságérzetét, erősíti otthonérzetét.
Az Otthon felszereltsége, műszaki állapota a jogszabályi előírásoknak megfelel.

Miskolc,.....

.....
igazgató/intézményvezető

Z á r a d é k

A Szakmai Program Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyta:

Miskolc, 2019. 05. 03. ....

.....
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

Handwritten signature

Handwritten signature

Megállapodás

1. Mely a mai napon létrejött a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Családok Átmeneti Otthona**, valamint ..... ellátásra jogosult szülő (gondviselő, gyám) között.

A Családok Átmeneti Otthona, mint az átmeneti gondozást biztosító intézmény átmeneti ellátást biztosít .....év.....hó.....naptól - .....év.....hó.....napig.

Az ellátás időtartama 12 hónap, amely szükség esetén további 6 hónappal illetve az iskolai év végéig meghosszabbítható.

A Családok Átmeneti Otthona a gondozott gyermekek számára teljes körű ellátás keretében biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, iskolai tanulmányainak folyamatosságát, életkori sajátosságainak megfelelő gondozást, szabadidős tevékenységet, szükség esetén egészségi állapotának megfelelő egészségügyi ellátást, napi ötszöri étkezést, megfelelő ruházatot, taneszközt, zsebpénzt.

A szükség szerinti teljes körű ellátás feltételeinek biztosítása mellett segítséget nyújtunk pszichológiai, szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához.

Az intézmény a szükség szerinti teljes körű ellátás keretében a következő ellátásokat, szolgáltatásokat nyújtja, illetve biztosítja a szülővel közösen (sz: szülők, Int: Intézmény, k: közösen):

Szolgáltatás:	sz	Int	k	Szolgáltatás:	sz	int	k
Jogi tanácsadás			x	Személyi higiéné biztosítása	x	x	
Pszichológiai tanácsadás		x	x	Textíliaival való ellátás	x	x	
Családgondozás		x	x	Ágynemű	x	x	
Tisztálkodási, mosási, főzési lehetőség	x	x		Bútorzat		x	
Életvitelszerű tartózkodás		x		Edények, étkészlet, pohár ...	x	x	
Elsősegély	x	x		Tanszerek, iskolaszerek	x	x	
Étkezés Reggeli, Ebéd, Vacsora		x		Iskolába járás költségei (bérlet, buszjegy)		x	
Speciális étkezést				Korrepetálás, készségfejlesztés	x	x	
Gyermek ruházatát	x	x		Iskolai óvodai térítési díj	x		
Szülők ruházatát	x	x		Szabadidős tevékenységek	x	x	x
Ruházat tisztítása, javítása	x	x		Zsebpénz		x	
						B	

A szülő számára biztosítja az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét (az átmeneti gondozást) egy különálló, zárható lakószobában, és a kiszolgáló közösségi helyiségekben. A várandós anyák számára csak együttes elhelyezésre van lehetőség.

Az ellátás időtartama alatt a szülő (gondviselő, gyám) felügyeleti joga fennmarad, a gyermekekre vonatkozó ellátási kötelezettsége fennáll.

A szülő a munkavégzése, vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén is köteles gondoskodni gyermeke felügyeletéről, az otthon gondozói csak rendkívüli esetben tudnak részleges segítséget nyújtani.

A szülő (gondviselő, gyám) köteles együttműködni a Családok Átmeneti Otthonával, kapcsolatot tartani a gyermek oktatási-, nevelési intézményével és a területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálattal.

Az ellátás időszakára a Családok Átmeneti Otthona nevelési-gondozási tervet készít, melynek elkészítésekor a szülő köteles együttműködni.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) és a gondozott köteles betartani a Családok Átmeneti Otthona Háziarendjét.

Az átmeneti ellátás idejére a szülő (gondviselő, gyám) köteles térítési díjat fizetni, melyet az Otthon vezetője az érvényes önkormányzati rendelet alapján, 30 napon belül, állapít meg.

A térítési díj megállapításához, 15 napon belül, a szülő igazolásokat köteles hozni a jövedelmi viszonyairól. Amennyiben ezt nem teszi meg, a térítési díj összegének maximális mértéke kerül megállapításra, térítési díj előlegként, mely utólag, a bizonyítékok ismeretében jóváírásra kerül.

A fizetésre kötelezett adatai:

Név: .....

Lakcím:

A térítési díj összege:.....

A szülő (gondviselő, gyám) a gyermeke által okozott kárért teljes kártérítési felelősséggel tartozik, amit legkésőbb az Otthonból való távozáskor köteles megtéríteni.

A Családok Átmeneti Otthonában elhelyezett gondozott saját ruháiért valamint egyéb személyes tulajdonú érték és vagyontárgyakért az Otthon felelősséget nem vállal.

A gondozottak kötelesek együttműködni az Otthonban dolgozókkal, megővni az Otthon tisztaságát, rendjét, berendezési és használati tárgyait, illetve azokat rendeltetészerűen használni.

A szülő vállalja, hogy gyermekét az átmeneti gondozás megkezdése előtt a házi orvos megvizsgál annak érdekében, hogy a gyermeknek nincs fertőző betegségbe, közösségbe mehet. Erről igazolást hoz, melyet a felvételi adatlapok aláírásakor bemutat.

Amennyiben a szülő (gondviselő, gyám), illetve a gondozott gyermek adataiban változás történik, úgy a szülőnek (gondviselőnek, gyámnak) 15 napon belül kötelessége ezt jelezni a Családok Átmeneti Otthona vezetőjének.

A család távozási szándékát az esedékesség előtt legalább 3 nappal köteles bejelenteni, hogy az Otthonból való távozás zökkenőmentes legyen.

Az ellátás feltételeiről a szülő véleményt nyilváníthat írásban az intézmény igazgatója valamint a polgármesteri hivatal felé.

Ezt a megállapodást a szülő (törvényes képviselő, gyám) aláírásával hitelesíti.

Miskolc, 2019.....év.....hó.....nap

_____
Az ellátásra jogosult törvényes
képviselője (szülő, gondviselő, gyám)

Szem ig. szám:.....

Tel. szám:.....

Lakcím:.....

.....

_____
szakmai vezető